

Hírlevél 2009/7.

- MEGJELENT A DRUGNET EUROPE 67. SZÁMA
- ÚJ EMCDDA KIADVÁNY – METAMFETAMIN: AZ EURÓPAI UNIÓ KILÁTÁSAI A GLOBÁLIS KÖRNYEZETBEN
- UTAZÁSI BESZÁMOLÓ LISSZABONBÓL – POPULÁCIÓS VIZSGÁLATOK KULCSINDIKÁTOR – ÉVES SZAKÉRTŐI TALÁLKOZÓ
- RÖVID SKÁLÁK A KANNABISZ-HASZNÁLATTAL KAPCSOLATOS PROBLÉMÁK MÉRÉSÉRE – CIKKAJÁNLO
- EMCDDA: STRATÉGIA ÉS MUNKATERV 2010-2012
- MAT KONGRESSZUS – KONFERENCIA EMLÉKEZTETŐ

MEGJELENT A DRUGNET EUROPE 67. SZÁMA

Megjelent az EMCDDA negyedéves hírlevelének legújabb száma. A kiadvány a közelmúltban megjelent fontosabb kiadványokat idézi fel: Az agykutatás legújabb eredményei segítik a függőség jobb megértését – áll az **addikció neurobiológiai hátterét bemutató kiadványban**. Az európai akcióterv szellemiségének megfelelően **új kampány indult**, mely a kábítószer-fogyasztás veszélyeire hívja fel a figyelmet. Az **EMCDDA és az EuroHIV közös tanulmányban** ismertette az intravénás droghasználattal összefüggő HIV fertőzések incidenciájára vonatkozó adatokat. A UNODC bemutatta az **idei jelentését a globális kábítószer-problémáról**. A fenti ismertető mellett szó esik több szakmai találkozóról, a **Korai Jelzőrendszer fejleményeiről**, a **nagykereskedelmi áruk monitorozásáról**.

A kiadvány online változata az EMCDDA honlapján:

<http://www.emcdda.europa.eu/publications/drugnet/online/67> ■

ÚJ EMCDDA KIADVÁNY

METAMFETAMIN: AZ EURÓPAI UNIÓ KILÁTÁSAI A GLOBÁLIS KÖRNYEZETBEN

A metamfetamin talán a leginkább elterjedt szintetikus stimuláns, az egész világon a második leggyakrabban fogyasztott kábítószer a kannabisz után a jelentések szerint. A most megjelent kiadvány egy új sorozat első eleme, mely az amfetamin-típusú stimulánsokat (ATS) mutatja be.

Az EMCDDA és a UNODC közös publikációjának középpontjában a metamfetamin kínálata és használata áll. A kötet bemutatja a metamfetamin történetét, az előállítás globális kérdéseit és a prekursorokat; ezt követően a fogyasztás európai helyzetét, a problémás metamfetamin-használatot és csempészet kérdéseit tárgyalja. A kötetet a globális kezdeményezések leírása és a levonható következtetések összefoglalása zárja.

A kiadvány letölthető az EMCDDA honlapjáról az alábbi linkre kattintva:

<http://www.emcdda.europa.eu/html.cfm/index82068EN.html> ■

	<p>UTAZÁSI BESZÁMOLÓ LISSZABONBÓL Populációs vizsgálatok kulcsindikátor Éves szakértői találkozó 2009.06.23-24. Nádas Eszter - Nemzeti Drog Fókuszpont</p>
---	--

Az idei év megbeszélésének főbb témakörei a kulcsindikátorral kapcsolatos új fejlemények, a kannabisz prevalenciájában megfigyelt csökkenés lehetséges magyarázatai, a populációs vizsgálatok módszertana standardizálásának kérdései, a pszichometriai skálák populációs vizsgálatokban való alkalmazásának lehetőségei és a vizsgálatok eredményeinek a politikai döntéshozatalban való felhasználhatósága voltak.

A kulcsindikátorral kapcsolatos aktualitások bemutatása után az EMCDDA munkatársa felvetette a populációs vizsgálatok problémás kábítószer-fogyasztás becsléséhez való felhasználhatóságának kérdését, vagyis, hogy ezek a vizsgálatok mennyire alkalmasak az intenzív, krónikus és problémás szerhasználat előfordulásának mérésére. Lehetséges alkalmazásnak tűnik a gyakori szerek problémás használatának közvetlen becslése, az incidencia becslése az első használat életkora segítségével, vagy multiplikátorok kidolgozása további becslésekhez. A kérdés azonban további szakértői megbeszéléseket, kutatásokat igényel.

A legutóbbi felnőtt populációs vizsgálatok alapján sok országban stabilizálódni, illetve csökkenni látszik a kannabisz-fogyasztás előfordulása. Négy tagállam mutatta be, hogy náluk hogyan alakult a kannabisz-fogyasztás trendje és nevezett meg a csökkenés mögött álló lehetséges okokat. A jelenséget magyarázó kutatási eredmények egyelőre nem állnak rendelkezésre, a szakértők a következő területek hatásainak alaposabb tanulmányozását javasolták: jogszabályi környezet változásai, árak változásai, ifjúsági kultúra átalakulása, csökkenés a dohányzásban, prevenciós programok, egészségesebb életforma terjedése, fogyasztási motivációk változása.

Az EMCDDA megbízásából – belga szakértők által – készített, **az európai populációs vizsgálatok módszertanának áttekintését** nyújtó tanulmány eredményeinek ismertetése kapcsán vetődött fel a populációs vizsgálatok módszertanának standardizálhatóságának kérdése. A tagállamokban jelenleg különböző módszertannal folynak a lakossági felmérések, a módszertan részleteit sok esetben nem kellő részletességgel jelentik az EMCDDA-nek. A felmérések tartalmát illetően is jelentős különbségek vannak az országok között, van, ahol drogspecifikus felméréseket végeznek, más országokban a drogfogyasztásra vonatkozó kérdéseket más felmérések (pl. egészségfelmérések, bűnözéssel kapcsolatos felmérések) keretében teszik fel, az **Európai Modell Kérdőívvel** (EMQ) való összehasonlíthatóság is nagyon eltérő. Javaslatként felmerült a 2002-ben kiadott EMQ értékelése és részletes útmutató kidolgozása a módszertani részletek bemutatásához.

A tavalyi évhez képest több tagállam számolt be az intenzív vagy problémás kannabisz-használat mérésére szolgáló pszichometriai eszközök validálásáról. A legutóbbi ESPAD vizsgálat keretében 17 ország a CAST tesztet is lekérdezte a kérdőívben. Francia, ír, német és olasz szakértők számoltak be a CAST és az SDS validálásáról, Franciaországban a következő lakossági felmérésben is alkalmazni fogják őket.

Végül a lengyel, a német és az angol szakértők osztották meg gondolataikat a vizsgálatok eredményeinek a stratégiai tervezésben és értékelésben, valamint a politikai döntéshozatalban való felhasználhatóságáról. Általánosan arra a következtetésre jutottak, hogy a felmérésekből származó információk magukban nem elegendőek stratégiatervezéshez, elsősorban azért, mert az eredmények értelmezése sok esetben nehéz, a miértekre nem adnak választ. Kiemelték a vizsgálatok hitelességének a fontosságát, és az eredményeket félreértésének problémáját. ■

RÖVID SKÁLÁK A KANNABISZ-HASZNÁLATTAL KAPCSOLATOS PROBLÉMÁK MÉRÉSÉRE CIKKAJÁNLÓ

A fent bemutatott téma részletesebb megismerését segítheti egy az EMCDDA megbízásából készült áttekintés. A program célja az volt, hogy feltárják az összegyűlt tapasztalatokat az intenzív kannabisz-fogyasztás mérésének lehetőségeiről.

Short scales to assess cannabis-related problems: a review of psychometric properties

/Rövid skálák a kannabisszal kapcsolatos problémák mérésére:

a pszichometriai tulajdonságok áttekintése/

Daniela Piontek, Ludwig Kraus, Danica Klempova

Substance Abuse Treatment, Prevention, and Policy 2008, 3:25

Megjelenés ideje: 2008. december 2.

Az összefoglaló elkészítése során olyan eszközökre koncentráltak, melyek a populációs vizsgálatok során alkalmazhatók, így rövidek, lekérdezésük egyszerű, mégis, nagy biztonsággal jelezhetik az intenzív vagy problémás szerhasználatot. Ezek az eszközök céljait és formájukat tekintve is különböznek a klinikai célú feltáró mérőeszközöktől.

A szakirodalmi áttekintés során a szerzők négy eszközt találtak, melyek már több országban is validálásra és alkalmazásra kerültek. A kérdőívek hazai adaptációjának hiányában a skálákat angol rövidítésével jelöljük, melyek a következők:

- Severity of Dependence Scale (SDS)
- Cannabis Use Disorders Identification Test (CUDIT)
- Cannabis Abuse Screening Test (CAST)
- Problematic Use of Marijuana (PUM)

A szakirodalmi áttekintés során megállapították, hogy 12 publikáció született a négy eszköz pszichometriai tulajdonságairól. Az SDS 8, a CUDIT 2, a CAST és a PUM egy-egy

alkalommal került elemzésre. Az SDS-t Ausztráliában, Brazíliában és Németországban alkalmazták, a CUDIT Svájcban és Új-Zélandon, a CAST Franciaországban, a PUM Lengyelországban került felvételre, minden esetben szerhasználó vagy azzal összefüggésbe hozható csoportok körében, telefonos vagy személyes interjú során.

Az SDS 5, a CAST 6, a PUM 8, a CUDIT 10 kérdést tartalmaz. A CUDIT az alkohol-függőség mérése során alkalmazott AUDIT mintájára épül fel, pontozásuk is megegyező.

A mérőeszközök leggyakrabban a szerhasználat gyakoriságára és hosszára, a napi többszöri fogyasztásra, a délelőtt kezdődő vagy a hosszú ideig tartó bódultságra kérdeznek rá. További kérdések a sikertelen abbahagyásra, a környezet visszajelzésére, a kialakuló büntudatra, az egyedüli szerhasználatra vagy elhanyagolt feladatra vonatkoznak, egyebek mellett. A problémás vagy az intenzív szerhasználat fogalmi kereteinek egységesítése számos kihívást rejt, az eszközök kérdései azonban jól szemléltetik a formálódó gondolatokat.

Az áttekintés megállapítja, hogy az eszközök közepes vagy magas belső konzisztenciával bírnak, megbízhatóságuk, érzékenységük és előrejelző erejük kielégítő. A cikk részletesebben is tárgyalja az alkalmazott elemzéseket és módszereket.

A szerzők összefoglalják, hogy a rövid skálák idő- és költségtakarékos lehetőséget nyújtanak a kannabisz-használat okozta negatív következmények előfordulásának becslésére és a veszélyeztetett személyek azonosítására.

A négy eszköz a cikk mellékletében olvasható. A cikk teljes szövege elérhető az alábbi linkre kattintva:

<http://www.substanceabusepolicy.com/content/3/1/25> ■

EMCDDA: STRATÉGIA ÉS MUNKATERV 2010-2012

Az EMCDDA a hatékony drogstratégiák támogatását és a nemzeti adatgyűjtő rendszerek fejlesztését állította következő munkatervének középpontjába.

A nyilvános dokumentum az EMCDDA értékeit tükrözi: a pártatlanságot, az átfogó szemléletet és a szakmai szigorot a kábítószer-probléma adatgyűjtésének hatékony teljesítése érdekében, annak minden területén.

A kiadvány elérhető az EMCDDA honlapján:

<http://www.emcdda.europa.eu/html.cfm/index82061EN.html> ■

MAT KONGRESSZUS – KONFERENCIA EMLÉKEZTETŐ

Addiktológia a változó kihívások korában címmel tartja hetedik országos kongresszusát a Magyar Addiktológiai Társaság. A szakmai találkozóra Siófokon 2009. november 19-21. között kerül sor.

Bővebb információ: <http://mat.org.hu/siofok.php> ■